729/05

Den 15. august 2005 blev i sag nr. 65.105:

xxxxx xxxxxxxxxx
xx xxxxxxxxxx x
xxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx

mod

P/F Føroya Livstrygging
Postsmoga 206
110 Tórshavn
Færøerne

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der som led i et ansættelsesforhold har pensionsordning i P/F Føroya Livstrygging, klager over selskabets afvisning af at yde dækning efter 1/4 2003 i forbindelse med anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har henvist til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3, bl.a. med henvisning til det policemæssige forbehold for lidelser i højre arm og hånd.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1966.

I 1989 tegnede klageren en pensionsordning i selskabet. Forsikringen blev antaget til normal præmie med klausul for højre arm og hånd.

Klageren blev gentagne gange opereret i højre arm, men måtte holde op med at arbejde i 1996. Han blev herefter omskolet og fik via det offentlige revalideringssystem arbejde i en bank, hvor han arbejdede indtil sommeren 2000. Han har ikke arbejdet siden.

Den 1/3 2001 ansøgte klageren om udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse. Som begrundelse for ansøgningen er oplyst gener fra venstre albue, operation og følger af dette. Det fremgår, at erhvervsevnen havde været nedsat siden 1/12 2000.

Selskabet tilkendte klageren ydelser for perioden 1/3 2001, hvor karensperioden udløb, og frem til 31/8 2002. Ved skrivelse af 28/11 2002 til klageren tilkendte selskabet "efter omstændighederne" klageren yderligere ydelser i perioden 1/9 2002 til 31/3 2003 med henvisning til, at klageren var sygemeldt frem til 1/4 2003. Selskabet tilkendegav endvidere, at der – henset til længden af den periode, hvor klageren havde været sygemeldt – ville ske en vurdering af hans generelle erhvervsevne og ikke fortsat i forhold til hans aktuelle erhverv. Endelig blev det tilkendegivet, at generne i venstre arm ikke var tilstrækkelige til at erhvervsevnetabet kunne vurderes til 2/3.

Af dansk oversættelse af lægeerklæring dateret 17/5 2001 fra overlæge J.J. fremgår:

"**Objektivt:**

Albuen er hævet, der er en ekstensionsdefekt på 10 til 20 grader, men i øvrigt rimelig bevægelighed. Omkredsen om overarmen er 2 cm større i venstre side end i højre side, og over albuen er det 1 cm større i venstre side end i højre side.

Han er ikke arbejdsdygtig med albuen for nuværende og bliver derfor sygemeldt frem til 01.10.2001."

Af danske oversættelse af speciallægeerklæring dateret 29/11 2002 fra overlæge H.B. på ortopædisk afdeling i på Sygehuset i Thorshavn fremgår:

"**Objektivt:**

Ses ar sv.t. højre albue og håndled. Der er en strækdefekt på 20° begge albueled. I højre håndled en pronationsdefekt på 20° og supination nogenlunde den samme på højre side. Kan ikke extendere helt i de tre ulnare fingre på højre hånd. Flexion af fingrene normal. Sensibiliteten intakt i begge hænder. Den grove styrke er reduceret.

I venstre albue er der moderat hævelse og ømhed både direkte og indirekte. Der er fri bevægelighed i venstre skulder, men her er også ømhed og skurren eller krepitation.

Konklusion:

Stærkt invaliderende funktionshindring i begge arme. Prognosen er tvivlsom. Patienten har handelsskoleuddanelse, men kan ikke tilbyde sin arbejdskraft på arbejdsmarkedet, da ingen kan garantere for arbejdsdygtigheden.

Er engageret som agent for færøske fodboldspillere, men dette er en usikker indtægtskilde. Dette giver dog indhold i tilværelsen. Konen skriver og en broder hjælper ham med det juridiske. Han kan selv diktere engelsk tekst ind på computeren.

Tungt manuelt arbejde klarer han slet ikke.

Arbejdsdygtigheden er nedsat med 2/3 i venstre arm og nedsat med halvdelen i højre arm og hånd og dette er permanent."

Af lægeerklæring dateret 28/1 2003 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi H. S.-H. :

"**Objektivt:**

Klagerne fremsættes med en vis appel, men samtidig med en helt utrolig indsigt i latinske termer. Kan samtlige ord for knoglerne og navnene på sofistikerede operationer fremføres rutineret. Der er samtidig en betydelig diskrepans mellem de fremsatte smertegener og den objektive undersøgelse. Denne koncentrerer sig om begge overekstremiteter idet der intet er at bemærke ved det øvrige bevægeapparat.

…

Venstre arm:

Normal skuldermuskulatur med helt intakt bevægelighed. Der er ved en nøje gennemgang ingen tegn på skulderseneindeklemning. Biceps, supraspinatus, infraspinatus, teres minor, subscapularis fungerer alle. Normal scapulamotorik, kort sagt en normal skulderundersøgelse. Der er ingen atrofi af over eller underarmsmuskler. Albuen mangler 10 grader i fald ekstension og i fuld fleksion. Ingen fejlstilling. Rotation marginalt påvirket. Angiver ømhed svarende til begge epikondyler. Ingen svulst af albuen.

Der er normal håndfunktion og ingen tegn på nervepåvirkning til armen.

Resume og konklusion:

36 årig mand er undersøgt vedrørende gener fra begge arme. Efter et langvarigt behandlingsforløb med flere operationer er den højre arm rimeligt velfungerende med en mindre bevægeindskrænkning og god håndfunktion.

Der er to gange foretaget artroskopi i venstre albue på grund af diffuse smerteklager herfra. Rtg har vist yderst diskrete forandringer og undersøgelsen demonstrerer en meget lille bevægeindskrænkning; let ømhed ved palpation med herudover intet abnormt: de anførte skulderklager kan ikke objektiviseres ved undersøgelsen."

Af erklæring dateret 16/11 2003 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi på Å. Sygehus fremgår:

"UdvikIede efterhånden venstresidige albuegener tillige og i januar 2001 blev der foretaget artroskopisk artrolyse. Der påvistes her slidgigtforandringer i venstre albueled. Februar 2002 blev der foretaget artrolyse (oprensning og ledmobiliserende operation) af højre albue og der påvistes sammenvoksninger i leddet og ligeledes slidgigtforandringer. Januar 2003 blev der forsøgt fornyet artrolyse af venstre albue. Ingen af de foretagne indgreb har haft nogen nævneværdig effekt ud over kortvarig lindring af smerterne. Røntgenologisk er der påvist slidgigt i begge albueled. Sv.t. højre håndled er der følger efter Sauve-Kapandji operation. Der er slidgigt i håndleddet (radiolkarpalt og intrakarpalt).

Væsentligste aktuelle gener er daglige smerter fra begge albueled, venstre skulder og højre håndled. Der er desuden bevægeindskrænkning og kraftnedsættelse. Sv.t. venstre skulder har han udviklet et impingementsyndrom (seneafklemning/rotator cuff syndrom, påviste slidgigt i begge albuer). De objektive fund er i overensstemmelse med den bilaterale albueartrose, slidgigten i højre håndled og impingementsyndrornet sv.t. venstre skulder. Der er god overensstemmelse mellem forløb, de påviste læsioner og skaden, radiologiske og operative fund, subjektive klager og objektive fund ved dagens undersøgelse.. Skadelidte klarer kun med hjælp fra hustru og en bror sit aktuelle job som fodboldagent, der indebærer blot 2-3 timers daglige arbejdsfunktioner. Hans erhvervsevne må betragtes som nedsat til under 1/3 i ethvert erhverv. Eneste behandlingsmulighed på sigt vil være albueproteser og formentlig en håndledsartrodese. Hvad angår venstre skulder kan der blive tale om en artroskopisk subakromial

dekompression mhp. at bedre pladsforholdene under skulderfremspringet. Hvad angår albuealloplastikkerne vil man pga. hans unge alder og alloplastikkers begrænsede holdbarhed være svært tilbageholdende med at tilbyde operation. Bør næppe udføres før 60 års alderen. Der er således ingen reelle aktuelle behandlingsmuligheder udover stivgørende operation af højre håndled og den venstresidige skulderoperation. Med baggrund i at hans gener fra begge arme er det tvivlsomt om der vil være en væsentlig effekt af disse indgreb."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal fortsætte tilkendelsen af ydelser efter 1/4 2003. Advokaten har til støtte for sin påstand i skrivelse af 8/10 2004 til nævnet anført:

"Klagerens helt klare opfattelse er, at den af forsikringsselskabet indhentede lægeerklæring er ubrugelig. Lægen brugte ifølge klageren 10 min. til undersøgelsen, der foretoges ingen røntgenundersøgelse el. lign. Der er indleveret klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn herom.

Til trods for, at klageren gentagne gange overfor forsikringsselskabet har peget på:

- at den oprindelige afgørelse om udbetaling i.h.t. policen var korrekt jfr. helbredstilstanden,
- at lægeerklæring fra H.S.-H. er ubrugelig, og ikke opfylder kravet til faglig standard,
- at der forefindes flere lægeerklæringer, som forsikringsselskabets oprindelige afgørelse om at udbetale i.h.t. policen er begrundet i. Disse lægeerklæringer, der udfærdiget af H.B., J.J. og H.V.J., konkluderer modsat det ovennævnte (fra H.S.-H.),
- at disse lægeerklæringer er langt bedre dokumenterede idet de begrundes i reelle undersøgelser (jfr. ovennævnte) og er skrevet af speciallæger,
- at det rigtige er, at forsikringsselskabet og klageren i forening finder en uvildig specialist, der kan vurdere helbredstilstanden på ny og da tillige vurdere sygdommen i venstre arm specielt og isoleret (jfr. at der i forbindelse med ansøgning om førtidspension er vurderet, at helbredstilstanden generelt er vedvarende nedsat med mere end 2/3) jfr. f. eks. brev fra Advokatvirkinum dat. 12.05.04 og 24.05.04.,

så har forsikringsselskabet ikke ændret afgørelsen u.h.t. arbejdsevnen ikke er nedsat i en grad, som kan hjemle udbetaling iht. policen.

Sammenfattende anføres, at forsikringsselskabet efter alt at dømme, ikke nu vil indhente det nødvendige lægelige materiale og ikke på saglig vis vil behandle sagen i.h.t. samtlige de indhentede oplysninger, men ensidigt lægger vægt på en bestemt lægeerklæring udfærdiget af H.S.-H. - en læge, som ensidigt er udpeget af forsikringsselskabet."

Advokaten har påpeget, at forsikringsselskabets rådgivende læge. H.D.J. på trods af, at hun tidligere har erklæret sig inhabil på grund af personligt kendskab til klagerens familie, er genindtrådt i sagen. Advokaten har påpeget, at lægens genindtræden skete netop på det tidspunkt, hvor selskabet standsede tilkendelsen af ydelser til klageren.

Advokaten har gjort gældende, at selskabet ved at udbetale indtil 1/4 2003 har anerkendt, at klagerens erhvervsevne er reduceret med mindst 2/3 på grund af lidelserne i venstre arm, hvorved det er påpeget, at selskabet ikke tidligere i sagen gjorde policens forbehold vedrørende højre arm gældende.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 11/11 2004 til nævnet anført:

"Selskabet har lagt vægt på, at speciallæge H.S.H. må betragtes som uvildig/objektiv, idet han ikke har været involveret i behandlingen af forsikrede. Her bør dog tilføjes at afgørelsen om, hvorvidt forsikredes erhvervsevne er nedsat i en sådan grad, at han ikke opfylder betingelserne for fortsat udbetaling, ikke udelukkende bygger på speciallægeerklæringen fra H.S.-H. Derimod er der tale om en samlet vurdering foretaget på baggrund af alle de oplysninger, der er indhentet i sagen, dvs. journaloplysninger fra hospitaler samt speciallægeerklæringerne fra henholdsvis H.B. og H.S.-H.

Vi skal fremhæve, at forsikringsselskabet ved en sådan vurdering ikke lægger vægt på den pågældende speciallæges konklusioner og udtalelser om erhvervsevne, men

derimod forholder sig til den objektive undersøgelse. Derfor indgår alle oplysninger med lige vægt.

Ud fra alle ovennævnte oplysninger foreligger der efter selskabets vurdering ikke et erhvervsevnetab fra venstre arm af en sådan størrelse, at forsikredes erhvervsevne kan betragtes nedsat med mindst 2/3 i hverken eget eller ethvert erhverv.

Vi vil endvidere fremhæve, at det af den vurdering, der er foretaget af forsikredes behandlende speciallæge H.V.J., Å. Kommunehospital, ikke fremgår nogen forklaring på, hvorledes højresidige ledproblemer medfører sekundære venstresidige. Derudover er det vores vurdering, at manglende muskelatrofi tyder på mindre betydende defekt."

Af dansk oversættelse af klagerens police fremgår:

"Bestemmelserne i § 8 i forsikringsbetingelserne om præmiefritagelse, hvis den forsikrede bliver arbejdsudygtig, kommer ikke i anvendelse, hvis arbejdsudygtigheden skyldes eller er afledt af sygdom i højre arm og hånd, som oplyst ved forsikringens tegning.

For eventuel forsikringsydelse ved invaliditet tages der forbehold, hvis invaliditeten skyldes eller er afledt af sygdom i højre arm og hånd."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 8 Tab af erhvervsevne**

…

B Hvilke skader er dækket

1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jf. punkt. D og E.

2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning. Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hen-

syntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtidige beskæftigelse.

Derefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtigheden ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelser i samme egn."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - bl.a. med henvisning til det i policen indsatte forbehold for lidelser i højre hånd og arm - ikke kan anses for nedsat med 2/3. Nævnet kan på den baggrund ikke kritisere, at selskabet har standset den midlertidige tilkendelse af ydelser med virkning fra 1/4 2003.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen